

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETESI ÁR: HELYBEN: 1 HÓRA 1 KORONA, NEGYEDÉVRE 3 KORONA, VIDÉKEN EGY HÓRA 1 KORONA 50 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 4 KORONA 50 FILLÉR

PÁRTOKTÓL FÜGGETLEN
POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORANT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Az olasz háboru küszöbén

Olaszország csatlakozott a hármass ententehez

Az osztrák-magyar és német seregek a San keleti partján — 174,000 orosz fogoly, 128 ágyu és 368 gépfegyver a májusi csaták zsákmánya

Debrecen, május 18.

A ma hajnalban érkezett táviratok hírül adják, hogy az olasz kormány valóban befejezett tények elé állította a május 20-án összeülő kamarát. A kormány be fogja jelenteni a kamarának, hogy **Olaszország megszüntette a hármass szövetséget, amelynek harmincnégy esztendőn át összes előnyeit élvezte és a hármass ententehez csatlakozott.** Minden reményünk megszünt aziránt, hogy az olasz parlament, amelynek többsége a béke és a hármasszövetség fennmaradását kívánta, vissza

fogja rántani Olaszországot az örvény széléről, melybe hitszegő kormánya sodorja. A hivatalos támogatással mesterségesen szított féktelen tüntetések terrorizáltak a józan belátású államférfiakat, akik a bevezetett tények ellen immár semmit sem tehetnek. Az olasz háboru közvetlen küszöbén állunk, ám ellenségeink szaporodása csak növelni fogja horkézségünket és a hitszegés keltette fölháborodásunk még erősebbé acélozza fegyvereinket.

Távirataink a háboru eseményeiről itt következnek:

1. az egész Trentinót, vagyis Dél-Tirolnak olaszok lakta részét,

2. az Isonzo területét Gradiska városával együtt,

3. Triest városának széleskörű autonómiát ad, egyetemmel és szabad kikötővel,

4. a monarchiának érdektelenségét Olaszország javára Dél-Albániában és Valóna olasz birtokbavételének azonnal való elismerését,

5. Ausztria-Magyarország és Németország barátságos szándékkal megvizsgálják Olaszországnak Görz városára és néhány dalmát szigetre vonatkozó követelését.

A német birodalom garantálja ezen engedmények végrehajtását.

Az olasz válság a német birodalmi gyűlésen

Bethman-Hollweg kancellár nyilatkozata

Berlin, május 18. (Magyar Távirati Iroda.) A birodalmi gyűlésen Bethman-Hollweg kancellár nyilatkozott a monarchia és Olaszország közötti viszonyról. A kancellár többek között ezeket mondta:

Olaszország és az osztrák-magyar monarchia között a viszony nagyon kiélesedett. Tisza István gróf miniszterelnök tegnapi beszédéből megtudhattuk, hogy a monarchia az Olaszországgal való állandó baráti viszony biztosítása végett területiális engedményekre határozta el magát. Németország a bécsi kabinettel együtt garanciát vállalt a följánlott koncesszió keresztülvitelére. A koncesszió — meggyőződésem szerint a három nemzet többségének tetszésével fog találkozni.

Az olasz nép és parlamentje most amaz elhatározás előtt áll, hogy nemzeti vágyait békés uton vagy háborúval akarja-e elérni. Bárhogy döntsön is Olaszország, mi új veszélyekkel szemben is rettegés nélkül helyt fogunk állani.

A kancellár szavait viharos lelkesedés követte a Ház minden oldalán. A karzat közönsége is tapsban tört ki és éltette a monarchiát.

Olaszország hitszegése

Lugano, május 18. (Magyar Távirati Iroda.) A kabinet a kamara csütörtöki ülésén be fogja jelenteni a hármass szövetség megszüntését és Olaszországnak a hármass ententehez való csatlakozását.

A tegnapi minisztertanács után a miniszterek kocsin távoztak, mivel automobilljaikat már rekvirálták a hadsereg számára.

Róma, május 18. (Magyar Távirati Iroda.) A Secolo jelenti, hogy Olaszországnak a hármass ententehez való csatlakozása alkalmával Viktor Emánuel király és György angol király között megleghangu táviratváltás folyt.

A Capitolium háborus harangjai megkondultak

Lugano, május 18. (Magyar Távirati Iroda.) A Kapitulumon tegnap nagy tüntetések zajlottak le, amelyekben Colonna polgármester és Róma tanácsa is megjelentek. Colonna polgármester így szólt a tömeghez:

— A hű szavak ideje lejárt és a tettek következnek. A nagy események előestéjén dokumentáljuk az olasz nép egységességét! Jelentkeztek oda, ahová a kötelesség és a becsület hív.

A polgármesternek a tüntetők diszkardot nyújtottak át, majd a tömeg ezt kiáltotta:

— Halljuk a Kapitulum harangjait!

A Kapitulum harangjait csak a háboru kitörésekor huzzák meg. A polgármester engedve a tömeg kívánságának, megadta az engedélyt, mire a Kapitulum harangjai megkondultak.

A monarchia ajánlata

Mint jelentettük, Tisza István gróf miniszterelnök tegnap a képviselőházban kijelentette, hogy az Olaszországnak adandó területi engedményekről a német újságokban megjelent híradás nem fedti ugyan egészen a tényállást, de nagyjában megfelel a valóságnak. A német újságok közlése így hangzik:

„Cirmeni olasz képviselő a turini Stampa-ban a következőket közli:

A mai napon az ugynevezett hivatalos tárgyalások befejeződtek és immár az utolsó hivatalos stádiumba léptek.

Ausztria-Magyarország és Németország hivatalosan átnyújtották a Consultán a Macchio báró által Ausztria-Magyarország és Billo herceg által Németország nevében aláírt okiratot, amely pontosan megjelöli Ausztria-Magyarország területi ajánlatait.

Ausztria-Magyarország följánlja:

Sonnino, Bülow, Macchio

Róma, május 18. (Magyar Távirati Iroda.) A Stefani-ügynökség jelenti: *Sonnino* külügyminiszter ma délelőtt *Bülow* herceg német nagykövetet, utána pedig *Macchio* báró osztrák-magyar nagykövetet fogadta.

Az orosz nagykövet a királynál

Róma, május 18. (Magyar Távirati Iroda.) A Stefani-ügynökség jelenti: *A király* ma délelőtt *Giers* orosz nagykövetet kihallgatáson fogadta.

Olaszország az entente oldalán

Lugano, május 18. (Magyar Távirati Iroda.) A Giolitti-párti *Stampa* a következő római táviratot közli: Általánosan azt várják, hogy Olaszország az entente oldalán lép a világ-konfliktusba. *Salandra* miniszterelnök a kamara május 20-iki ülésén olyan előterjesztést fog tenni, amely az intervenció szellemében való döntésről szól.

A *Sera* azt írja, hogy *Giolittiék* barrikádja le van döntve. A kormánynak szabad az útja.

A *Stampa* szerint Rómában a katonák ezrei veszik körül a kamarát. A minisztertanács befejezett tény elé állítja a parlamentet, hogy a miniszterium tárgyalásairól lehetetlen né válják a vita.

A szociálisták kialtványa

Berlin, május 18. Az olasz szociálisták kialtványt tettek közzé, amelyben hazaárulóknak bélyegzik mindazokat, akik a háborút ki akarják erőszakolni.

Höfer jelentése

Budapest, május 18. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) Hivatalos jelentés a főhadiszállásról.

A szövetséges csapatok elkeseredett harcok után több helyen kieroszakolták a Sanon való átkelést és a folyó keleti partján megvetették lábukat. Az oroszok ellentámadásait mindenütt véresen visszaverték és az ellenséget keleti irányban visszavetették.

A felső Dnjester mentén heves harcok folynak.

A Pruth-vonalon nincs különös esemény. Az oroszoknak Kolomeától északra ellenünk intézett egyes előretöréseit visszavertük.

A május első felében beszállított foglyok száma 174,000-re emelkedett; ehez járul 128 zsákmányolt ágyú és 368 gépfegyver.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés a Sanmenti győzelemről

Berlin, május 18. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a délkeleti hadszíntérről:

Przemysltől északra, a Jaroslautól délre kezdődő és egészen a Wisloknak a Sanba torkolásáig terjedő területen, a német és osztrák-magyar csapatok kieroszakolták az átkelést a Sanon. Az ellenség itt tovább keletre és északkeletre húzódik vissza.

A Pilica és a felső Visztula (Ilza és Lagownál), továbbá Przemysltől délkeletre, valamint Stryj vidékén tegnap óta nagyobb harcok folynak.

Orosz vereség Kurlandban s a Njemen-vonalon

Berlin, május 18. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a keleti hadszíntérről:

A Dubissa mellett Eragola vidékén ismét elutasítottunk erős ellenséges támadásokat.

A Njementől délre előre vonult orosz erők ellen csapataink általában a Giesze-Ruda-Syntauty északi irányban támadásra indultak. A harc még tart. — Tegnap 1700 orosz elfogtunk. Wysokától északra lovasságunk visszavetette az ellenséges lovasságot. A Mariampol ellen intézett orosz támadások megheiusultak.

Pánik Rigában

Pétervár, május 18. (Magyar Távirati Iroda.) A *Nowoje Wremja* és a *Rjecs* jelentik, hogy a Kurlandban folyó harcok következtében Rigában pánik tört ki. A bankokat valószínűleg ostrom alatt tartják. *Wiborgban* lázasan dolgoznak a kikötő megerősítésén.

(*Wiborg* Finnország délkeleti részén fekszik, a finn tengeröböl wiborgi öble mellett. — Kikötője az orosz balti flotta nyári állomása.)

Az oroszok pusztításai

Kelet-Poroszországban

Berlin, május 18. A reggeli lapok jelentik: Az orosz betörés idejében magában *Pilkallen* kelet-poroszországi kerületben 2672 épület égett le és 900 személyt hurcoltak el Oroszországba. A többi tizenhat kerületben, melyben az oroszok garázdálkodtak, a pusztítások még nagyobbak voltak.

A belga-francia harctör

Berlin, május 18. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelenti a nyugati hadszíntérről:

Yperntől északra a csatorna mellett *Steenstraate* és *Het Sas* vidékén tegnap nyugalom volt. A csatorna keleti partján *Boesinghet* délkeletre egyes helyeken harcok fejlődtek, amelyek még tartanak.

*Neuve Chapelle*től délre az angolok tegnap és ma éjjel hiába igyekeztek tért nyerni. — Összes támadásaikat, az ellenségnek erős veszteségeket okozva, visszavertük.

A megújított francia támadások a *Loretto*-magaslát körül, *Ablainnél* és *Soucheztől* nyugatra megheiusultak. 170 fogoly maradt kezünkön.

Aillynél a gyalogsági támadás megakadt. A franciák egy előretörése a *Bois de Pretreben* oldalozó tüzünkben összeomlott.

A portugál forradalom

Genf, május 18. Lisszaboni magánjelentések szerint az *Arriaga* elnök által várpáncsnokká kinevezett *Lima Martino* kapitány számos letartóztatást eszközölt, mindamellett kétséges, hogy lehetséges-e külföldi beavatkozás nélkül leküzdeni a fölkelést. A fölkelők megrongálták a spanyol és az angol tulajdonokat. *Lima Martino* a papsággal igyekszik hatni a fölkelési mozgalom vezéreire, hogy *Portugáliát* kiméjjék meg az idegen beavatkozás megalázásától. A megegyezés különösen azért nehéz, mert a forradalmi bizottságok között nincs meg az egyetértés.

Egy szenátor revolver-merénylete

Rotterdam, május 18. *Freitas* szenátor revolverrel rálőtt *Chagas*-ra, akit a forradalmi bizottság az új kormány miniszterelnökéül és belügyminiszteréül szemelt ki és súlyosan megsebesítette. A merénylő szenátort letartóztatták.

Lisszabon, május 18. *Freitas* Joan szenátort, aki *Chagas* miniszterelnök ellen revolvermerényletet követett el, a csendőrök leütötték. A merénylő szenátor meghalt.

A matrózok ultimátuma

Lisszabon, május 18. (Magyar Távirati Iroda.) A lázadó matrózok a kormányhoz ultimátumot intéztek, amelyben a kormány lemondását követelik. A tengerészeti kaszinó épületét tüzéség lövi. A halottak és a sebesültek száma eddig meghaladja az ezret.

A Zeppelinek akciója a keleti brit partok ellen

Amsterdam, május 18. *Ramsgate* angol kikötőváros ellen Zeppelinek támadást intéztek és 40 bombát dobtak le a városra. A bombák nagy károkat okoztak.

(*Ramsgate* a Dover-csatornának Dover után legfontosabb kikötője, Dovernél északkeletre.)

Rotterdam, május 18. *Deal* városra tegnap több Zeppelin husz bombát dobott le. — Minthogy ugyanebben az időben *Ramsgate*-t is bombázták, az angolok azt hiszik, hogy a Zeppelinek egységes akciójáról van szó a Themse torkolata ellen. A *Times* azt írja, hogy a Zeppelinek támadásra készülnek London ellen.

A Dardanellák ostroma

Megheiusult partraszállási kísérletek

Konstantinápoly, május 18. A főhadiszállás közli:

A *Dardanella-arcvonalon* tegnap semmi esemény sem történt. Az ellenfelek csak gyenge egyu- és gyalogsági tüzelést váltottak. — Egy szállítóhajót a mi ütegeink megsértettek. Jobb szárnyunk csapatai a *Seddil Bahr* szakasztól délre visszafoglaltak egy magaslátot, amely kétszáz méternyire állott állásaink előtt.

Sersfalle mellett, *Nekritől* nyugatra tegnap egy francia cirkáló partra szállított hatvan katonát a *Smyrnatól* délre fekvő partvidéken, ezek azonban parti erősségünk tüzelése folytán futásnak eredtek. Egy másik cirkáló *Sofat* mellett, *Feniketől* nyugatra, mintegy száz katonát szállított partra. Csapataink elűzték az ellenséget, amely tiz halottat és sebesültet veszített.

E hó 15-ikéről 16-ikára virradó éjjel két ellenséges hadihajó, amely a *smyrnai erődök* alatt cirkált, kénytelen volt visszavonulni, miután egyikük ütegeink tüzelésétől sérüléseket szenvedett. A többi hadszíntéren nem történt jelentős esemény.

Aknára futott angol hadihajók

Athén, május 18. *Mytilenéből* jelentik: A *Dardanellákban* angol hadihajók aknába ütköztek és elsüllyedtek. Az elsüllyedt hajók számát még nem tudják.

— A képviselőház ülése. A képviselőház mai ülésén folytatta és befejezte a kuriai bíraskodás módosításáról szóló törvényjavaslat tárgyalását. *Balogh Jenő* igazságügyminiszter válaszolt a törvényjavaslat ellenzőinek. A fuvardij és a szükség ellátási díj megtérítésének eltörlésére vonatkozó módosítást nem fogadja el. Hozzájárul a módosító javaslatához, mely szerint a titkos választások körül elkövetett visszaélések ügyében a kuria bíraskodjék, a kisebb visszaélések miatt pedig se a kuria, se a képviselőházhoz ne forduljanak panaszszal a jelölt érdekében. A Ház általánosságban, majd rövid vita után részleteiben is megszavazta a törvényjavaslatot. Ezután kérvényeket intéztek el s ezzel az ülés délután két órakor véget ért.

A huszti hadseregszállítók

Huszt, május 14.

Hetekkel ezelőtt nagy feltűnést keltett nemcsak Máramarosmegyében, hanem az egész felvidéken, hogy váratlanul letartóztaták Káhn Jenő huszti kereskedőt, a Káhn Jakab örökösei 50 év óta fennálló huszti cég tulajdonosát, valamint Heimfeld Náthán, Seelfreund Mór és Szendorovits Bernát huszti kereskedőket. A letartóztatottak ismert és régi kereskedők voltak, akik nemcsak a kereskedői világban, hanem a közéletben is jelentős szerepet vittek. A Heimfeld-cég például egyike Máramarosmegye legrégebb kereskedő cégeinek: üzletük 75 év óta áll fenn.

A kereskedőket a beregszászi cs. és kir. közös tábori bíróság ügyésze tartóztatta le. Az ellenük indított eljárást a legnagyobb titokban folytatták, úgy, hogy heteken át még az sem szivárgott ki, hogy mivel vannak vádolva.

A nyomozás során két újabb letartóztatás is történt: a tábori bíróság ügyésze letartóztatta még Friedmann Ignác és Hartstein Jeremiás huszti kereskedőket.

A letartóztatások természetesen nagy feltűnést keltettek, de világosság csak akkor kezdett derülni a titokzatosnak látszó ügyre, amikor a beregszászi cs. és kir. közös tábori bíróság mint rögtönítélő (statáriális) bíróság főtárgyalást tartott Schneier O. közös hadseregbeli élelmezési tiszt fölött.

Schneier ellen az volt a vád, hogy a fent elsorolt kereskedőknél a minimális árra alkudta le a tőlük vásárolt portékák árát, azután üres számla-blankettákat vett tőlük és azt ő maga töltötte ki olyan maximális összegre, a milyen összegben az intendatura szabta meg az illető portékák árát. Schneier így igen tekintélyes összeget takarított meg — a saját számára.

A polgári vádlottak ellen tehát az volt a vád, hogy az üres számlablanketták átengedésével bünrészessé váltak a Schneier által elkövetett csalásokban. Schneiert a hadbíró előtt Rosenfeld Viktor dr., a legkiválóbb bécsi kriminalista képviselte.

A hadbírósnak Schneier hadnagyot golyó általi halálra ítélte, de a hadtestparancsnok kegyelmezési jogánál fogva életfogytiglani fegyházra változtatta az ítéletet.

Az eljárás során Schneier elmondta, hogy egy ízben Seelfreund, akitől ő a hadsereg részére szénát vásárolt, sürgette nála a szénáért járó követelésének kifizetését. Ezt a hadnagy ki is fizette, de nem lévén ideje a számla, illetve a nyugta kiállítását bevárni és a számlákkal bajlódni, azt mondta Seelfreundnak, hogy csak írjon alá egy iv üres papirost, ő majd ki fogja azt tölteni. — Később, mikor Schneier ki akarta tölteni az üres ívet, már nem emlékezett arra, hogy mennyiért vette a szénát és mennyit fizetett ki Seelfreundnak, azért írta a nyugtába azt a legmagasabb összeget, amely az intendatura által megszabott árk mellett Seelfreundnak járhatott. Ilyenformán a pénztárban többlet maradt, amit a maga részére vett ki onnan.

Ez az eset adta neki az eszmét, hogy ilyen üres számla-blankettákkal lehet manipulálni.

A letartóztatott polgárebekről egyébként kiderült, hogy szállításaik nem estek kifogs alá.

Hat hétig voltak a huszti kereskedők a beregszászi cs. és kir. tábori hadbírósnak letartóztatásában, amikor a Schneier-ügy főtárgyalása után, mint magyar állampolgárokat,

átették őket a máramaroszigeti honvéd hadbírósnak, amely a kassai honvéd hadbírósnak egy különítménye.

A kassai honvéd hadbírósnak megállapította, hogy az ügy nem tartozik az ő hatáskörébe és áttette az ügyet a huszti kereskedők védőjének, Kelemen Samu dr. előtejesztésére a máramaroszigeti kir. törvényszékhez.

Ez a döntés azért is nevezetes, mert ez volt az első eset, amikor a katonai bíróság megállapította saját illetékességének hiányát és az általa nyomozott ügyet további eljárás végett a polgári bírósághoz tette át.

A huszti kereskedők ügye ezidő szerint a máramaroszigeti kir. ügyészségen van, ahol el fogják dönteni, hogy van-e ügyükben büncselekmény. Az erre irányuló döntés annál érdekesebb lesz, mert a letartóztatottak között van olyan is, aki nem állott közvetlen összeköttetésben Schneierrel, csak olyan kereskedőnek szállított, aki viszont Schneiernek adta el a portékát.

A város 1914. évi zárszámadása

A főszámvevő jelentése

A városi főszámvevői hivatal elkészítette Debrecen város 1914. évi zárszámadását, amelyet a június elején összehívandó törvényhatósági közgyűlés fog tárgyalni. Kondor Kálmán főszámvevő a zárszámadásról a következő jelentést terjeszti a városi tanács elé:

Tekintetes Tanács! A városi házipénztár és a kezelése alatt levő alapítványi pénztáraknak 1914. évi zárszámadását, ugyancsak a külön kezelés alatt álló vállalatok vagyonszerlegét, a szükséges mellékletekkel kiegészítve, további intézkedés végett tisztelettel beterjesztem.

I. Bevétel. A házipénztárban rendes bevétel volt 4,003,793 K 22 fill., rendkívüli bevétel 469,653 K 06 fill., előirányzat nélküli bevétel 11,408,591 K 66 fill., átmeneti bevétel 755,733 K 41 fill., összesen 16,737,771 K 35 fill.

II. Kiadás. A házipénztárban rendes kiadás volt 4,350,841 K 79 fill., rendkívüli kiadás 549,314 K 38 fill., előirányzat nélküli kiadás 10,753,877 K 14 fill., átmeneti kiadás 1,083,393 K 43 fill., pénztári maradvány 344 K 61 fill., összesen 16,737,771 K 35 fill.

Ha az 1914. évi költségvetésben előirányzott összegeket a tényleg befolyt és kiadott összegekkel hasonlítjuk össze, a végeredmény egy és ugyanaz lesz, és pedig:

I. Bevételi rész. Rendes bevétel előirányozva volt 5,264,285 K 31 fill., tényleg befolyt 4,003,793 K 22 fill., vagyis kevesebb 1,260,492 K 09 fillérral. Rendkívüli bevétel előirányozva volt 487,298 K 35 fill., tényleg befolyt 569,653 K 06 fill., vagyis több 82,354 K 71 fillérral. — Előirányzat nélküli bevétel 11,408,591 K 66 fill., átmeneti bevétel 755,733 K 41 fill., tehát előirányozva volt összesen 5,751,583 K 66 fill., tényleg befolyt 16,737,771 K 35 fill., vagyis több 12,246,679 K 78 fillérral. Ez összegből a rendes bevételnél mutakozó kevesebbleti összeget 1,260,492 K 09 fillért levonva, lesz bevételi többlet 10,986,187 K 69 fill.

II. Kiadási rész. Rendes kiadás előirányozva volt 4,914,776 K 52 fill., tényleg kiadott 4,350,841 K 79 fill., vagyis kevesebb 563,934 K 73 fillérral. — Rendkívüli kiadás előirányozva volt 836,807 K 14 fill., tényleg kiadott 549,314 K 38 fill., vagyis kevesebb 287,492 K 76 fillérral. Előirányzat nélküli kiadás 10,753,877 K 14 fill., átmeneti kiadás 1,083,393 K 43 fill., tehát előirányozva volt összesen 5,751,583 K 66 fill., tényleg kiadott 16,737,426 K 74 fill., vagyis több 11,837,270 K 57 fillérral. Ez összegből a rendes és rendkívüli kiadásnál mutakozó kevesebbletet, 851,427 K 49 fillért levonva, kiadási többlet 10,985,843 K 08 fill.

Összesítés. Bevételi többlet 10,986,187 K 69 fill. Kiadási többlet 10,985,843 K 08 fill. — Különbség mint maradvány 344 K 61 fill.

HIREK

— **Jegyzések Debrecenben az új hadikölcsönre.** Az Alföldi Takarékpénztárnál ma a következő hadikölcsön-jegyzések eszközöltettek: Országos ref. tanárszövetület 10,000 korona, Kabai Lajos 4000 korona, Szabó Sándor Vámospércs 2500 korona, Szabó József Vámospércs 2000 korona, S. A. 2000 korona, Szabó Józsefné 2000 korona, Szabó Sándor Debrecen 2000 korona, Szabó Ferenc Ondód 1000 korona, Kovács Vilmos 1050 korona, Steer Gábor százados 1000 korona, Nyári Béla tanár 1000 korona, Balázs Magda 1000 korona, Hevessi Tibor gimnázista 100 korona, özv. Kiss Jánosné Hajdusámsón 2000 korona, P. Nagy Zoltánné 800 korona.

— **A braganzai herceg a Hortobágyon.** Dom Miguel braganzai herceg, a Máltai lovagrend sebesültszállító vonatának parancsnoka és Lichtenstein Alfréd herceg, a vonat helyettes parancsnoka tegnap kirándulást tettek a Hortobágyra. A kir. herceg kíséretében a város polgármestere által rendelkezésre bocsájtott fogatokon a Hortobágyra mentek Erich Schröter dr., a vonat főorvosa, Zöplin Adalbert dr. orvos, a braganzai herceg udvari papja, Kronenfels Guido dr. tüzerfőhadnagy, adjutáns, Bosznay István főhadnagy és Loránt József. A város a vendégeket Balmazújvároson világsreggelivel várta. A magas vendégek a Hortobágyra megérkezve, az ott várakozó fogatokkal megnézték a híres városi ménest, gulyákat, elmentek a készülő halastavakhoz, melyeknek munkálatait orosz foglyok végzik. Az idő pompás, tiszta, derült volt és a kir. hercegnek és társaságának alkalma volt gyönyörködni a pusztaszepeiben és a délibában, melynek szépségével nem győztek betelni. A vendégek a legnagyobb meglepetéssel tértek haza este tíz órakor a Hortobágyról.

— **A kereskedelmi- és iparkamara közgyűlése.** A debreceni kereskedelmi- és iparkamara május 26-án szerdán délután fél 4 órakor a kamara székházában rendes közgyűlést tart.

— **Kitüntetett debreceni honvédhuszárok.** A hadsereg főparancsnoksága Balogh Lajos 2. honvédhuszárezredbeli szakaszvezetőnek az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elismeréséül az 1. osztályú ezüst vitézségi érmét, Székely Ferenc őrmesternek, Kovács Pál, Ulrich Imre és Kiss György tizedeseknek, Tarczali József, Orbán József, Rác János és Korbacser Tódor huszároknak — mindannyian a 2. honvédhuszárezredben — a 2. osztályú ezüst vitézségi érmét adományozta.

URANYUS

Koronas-
Passage Telefona
3-28.

Szerdán — Ösüörtökön
május 19-én és 20-án

ORSZÁGOS MOZINAP május 19-én.

A ZÖLD LÁMPÁS.

Nagy bűnügyi dráma 3 felvonásban.

Maud szerelme.

Vigjáték.

Eltűnt nagybácsi. Humoros.

Artán ő jön. Humoros.

Az öreg színész.

Dráma.

Capri. Természeti felvétel.

Az összes bevételek a Vörös Kereszt és Augusztá-alap céljait szolgálják.

Előadások kezdete délután 5 órakor.
Rendes helyárak.
Folytatásos bemenet.

— A debreceni szőlősgazdák rézgállé-szüksége. A debreceni szőlőbirtokosok a három napos összeírás idő alatt 36.321 kg. rézgálléra tettek előjegyzést, azonban sokan tudomást sem szereztek a bejelentésre vonatkozó felhívásról s így ezek a gazdák elmaradtak a bejelentéstől. Ezek nagyrészt a kisebb szőlőbirtokosok. Miután a debreceni kereskedőknél 11.430 kg. rézgállé van rekvirálási zár alatt, a debreceni gazdasági egyesület felterjesztést intézett a földművelésügyi miniszterhez, hogy a debreceni kereskedők birtokában levő zár alá vett mennyiséget azok kapják meg maximális áron, akik a bejelentést saját hibájukon kívül elmulasztották. Ezenkívül kéri az egyesület, hogy azok részére, akik bejelentést eszközöltek a rézgálléra, sürgősen utalja ki a 36.321 kg. rézgálléot, mert a gazdák elkésnek a permetezéssel és a szőlő tönkremegy.

— Tűz a vasuti állomáson. Ma délután három óra tájban tűz ütött ki a vasuti állomáson, amely nagy riadalmat okozott. A fűtőház mellett gyuladt ki egy fakerítés, amelyből 35 méter hosszú rész elégett. A kerítés mellett volt felhalmozva több táviróoszlop, amelybe szintén belakott a tűz és ezeket mind elhamvasztotta. Továbbá elégett egy álló táviróoszlop is, a megrongált vezetékét azonban hamar helyreállították, úgy, hogy a táviró vonalban nem támadt üzemzavar. A tűznél megjelent a tűzoltóság és a rendőrség részéről Tiszai Zoltán ügyeletes rendőrtisztviselő. A helyszíni vizsgálat nem tudta kétséget kizáróan megállapítani a tűz keletkezésének okát. Egy nagyváradi tulterhelt vonat akadt el a fűtőház mellett, azon a helyen, ahol a tűz támadt. Ez próbált tovább indulni megfeszített erővel, melynek folytán a mozdonyból zápor módjára hulltak a szikrák. Valószínűen ilyen szikártól keletkezett a tűz. A kár körülbelül 1300 korona.

— Az Uránusban országos mozinap május 19-én; az összebevétel a Vörös-Kereszt és az Augusztá-alap javára adatik. Kifűző ünnepi műsor. Kérjük a közönség pártolását, hogy mennél több jusson a nemes célnak.

— Iparos és kereskedő szakiskolai ösztöndíjak. A debreceni kereskedelmi- és iparkamara pályázatot hirdet az 1915—16. tanévre kiadandó, magasabb kereskedelmi és ipari szakoktatás céljait szolgáló alábbi szakiskolai ösztöndíjaira: 5 egyenkint 200 koronás a debreceni fémipari szakiskolai, 2 egyenkint 120 koronás a szatmári faipariskolai, 2 egyenkint 200 koronás a debreceni felső keresk. iskolai, 3 egyenkint 120 koronás bármely szakiskolai növendékek, 2 egyenkint 120 koronás a nyíregyházi tanoncotthon növendékei, 1 120 koronás a munkácsi tanoncotthon növendékei részére.

— Az „Uránia”-mozgó mai előadása nemes célt szolgál, az összebevétel a Vörös-Kereszt és az Augusztá-alap javára fordítatik. Országos mozinap május 19-ike. — Az Uránia-mozgó méltóan veszi ki részét ebben a mozgalomban, mert mind a három előadásban ünnepi műsort nyújt, azonkívül 9 órakor díszelőadást rendez, melynek fényét emelik nemesszivű műkedvelőink, kik a szent cél javára lépnek fel: dr. Petzkó Ernő ur a Vörös-Kereszt áldásos működését ismerteti. Liszt Nandine urleány a Kirchmayer Vilmosné uró által készített vetített fényképfelvételeket konferálja be. Geiger Hilda urleány Hammerstedt János ur zongorakísérete mellett gyönyörű dalaival szerepel, Nemes István és Fábián Antal urak szavalnak, ezenkívül az elsőrangú mozgókép-műsor. — Kérjük Debrecen város áldozatkész közönségét, hogy az Uránia önzetlen fáradságát jutalmazza meg azzal, hogy hőseink segítségére mennél többet juttathasson.

— A hortobágyi legelők. A hortobágyi intéző bizottság ma délután Gruner Lipót gazdasági tanácsnok elnöklésével ülést tartott, amelyen Nagy Sándor mátai biztos jelentette, hogy a hortobágyi legelők nagyon jók, egyes gulyalegelők még a kaszálást is elbírnák. Az eltöltött legelőterületekre vonatkozólag jelentette, hogy sehol sem vettek sokat a legelőből eltöltés alá. Gruner Lipót tanácsnok jelentette, hogy hozzá érkeztek panaszok a miatt, hogy sokat tiltottak el a legelőterületből a használatból és 50 holdnyi legelőt fel is szabadított a panaszok folytán, mert nem akarja felidézni a szigorubb rendszabályok alkalmazásának a lehetőségét. Ezután a hortobágyi főság-olvasás ügyében intézkedtek és abban állapodtak meg, hogy pünkösdtől fogják megtartani.

— A gödörbe fult gyermek. Nagy Józsefné tégláskerti asszony egyedül hagyta otthon öt gyermekét, míg a városházára ment a hadisegélyt felvenni. Mire visszatért, a két éves Anna nevű gyermekét holtan találta a ház mögött levő két méter mély téglavető gödörben. A szerencsétlen gyermek valahogy beleesett a gödörbe és a vízben megfult. A csendőrség megtartotta a vizsgálatot és megállapította, hogy senkit sem terhel gondatlanság a gyermek halálának szerencsétlensége miatt.

— Katonai lögyakorlat. A debreceni 3. honvédegyalozred május 22-én reggel nyolc órától délután egyig harcserű lögyakorlatot fog tartani a Sárkut-tanya melletti lőtérén. A rendőrség figyelmezteti a lakosságot, hogy a lögyakorlat idején ne tartózkodják a lőtér közelében.

— Tézene. A debreceni 39. gyalogezred zenekara ma este 6 órakor tézénét adott a vármegyeháza előtt. Az andalító melódiák valami édes melegséggel töltötték meg az enyhe májusi estét és megélenkült a korzó, amelyen könnyűruhájú nők jártak álmodozó léptekkel és tavaszos mámorú szemmel. A megyeháza előtt az egész utcát előzőnlő tömeg gyülekezett össze a katonazenekar körül és a villamosok közlekedése csaknem megakadt.

— Hősök temetése. A Ferenc Szalvátor megfigyelő kórházban meghalt: Muntyán Demeter asszonyfalvai (Brassó m.) illetőségű közember, temetése május 19-én délelőtt fél 8 órakor a Hatvan-utcai temető halottas házából. — A városi közkórház katonai osztályán meghalt: Lascic Luka gergiováci (Horvátország) illetőségű 27. gy. e. gyalogos, temetése május 20-án délelőtt 10 órakor a közös csapatkórházból.

Apró hirdetések

Középkorú urnó, nyelv- és zeneismerettel, jó gazdasszony — állást keres — anyátlan gyermekhez, esetleg urnónál vagy urnál. Cim a kiadóhivatalban.

Különbejárattú 1 szobás butorozott lakás kerestetik az erdőn, ajánlatok Klein, Degenfeldtér 3. alá kéretnek.

Egy csinosan butorozott szoba kiadó. Hatvan-utca 13.

Három-négy-öt szobás uri lakások kiadók Arany János-utca 20. Ugyanott takarított lakásért és fizetésért azonnal fölveszünk.

Butorozott modern utcai erkélyes lakás, a Piac-utca legszébb helyén, mely két szobából, fürdőszobából áll, zongora használatra kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

Tisztességes házaspár, házmesternek kerestetik Széchenyi-utca 44.

Luczerna van eladó, Viola-utca 6. Libakert.

Vizvezeték

berendezéseket, csatornázást, szakszerű kivitelben, felelősség mellett, a legszolidabb árban vállal **Máthé János** vízvezeték vállalata Darabos-u. 54. Telefon: 321.

Árverésen a vasuti állomáson május 6-án megvett szalmakosár-pakktáskában talált vörösfedélű fényképes Hercz Gábor nevére szóló egyetemi leckeönyvet a kiadóhivatalba beadja, 10 korona jutalom-ban részesül.

Kerestetik a Pavilon-kaszárnya közelében azonnalra butorozva 2 szoba, konyha vagy 1 szoba, konyha gyerektelen házaspárnak. Értékesítést F. Ohner-szálloda portási irodába.

Prindelmaier

elvállal butorok, fürdőkádak zománcozását szárító kemencében, valamint szobafestést és minden e szakmába vágó munkákat

Thali Kálmán-u. 4.

Padló-

porolaj, Gépolaj, Gépzsir, Firneisz, Terpentin

minden mennyiségben. Olajba tört festékek villanyerőre berendezett gépen törve, minden színben kapható

WELISZ festékkereskedésben HATVAN-UTCA 11.

SOMOSSY LÁSZLÓ

ÁRUHÁZA
DEBRECZEN, Kistemplombazár
HAJDUVÁRMEGYE SZÁLLITÓJA.

Menyasszonyi kelegye
Vászon és kész fehérnemű
Női divat-, szövet- és
Selyem kelme ujdonságok.

Szabott árak! Előzékeny kiszolgálás!

MEGHÍVÁS.

AZ „INGATLANT ÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG”
IV-ik rendes közgyűlését

1915. évi május hó 29-ik napján délelőtt 11 órakor tartja meg a Debreceni Ipar- és Kereskedelmi Bank tanácstermében, (Szentanna-utca 13. sz.) melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak azon figyelemzettel, hogy az alapszabályok 14. §-a szerint részvényeiket:

vagy az intézet pénztáránál,
vagy bármely Debreczenben székelő részvénytársulati pénztárnál,
Budapest: az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztárnál 3 nappal a közgyűlés előtt kell tenniük.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése és számadása az 1913/14. üzletévről és indítvány a kimutatott veszteség új számlára leendő átvitele iránt.
2. A felügyelő-bizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása.
4. A felmentvény iránti intézkedés.
5. Négy lelépő felügyelő-bizottsági tag helyének választás utján való betöltése.
6. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság tagjainak díjazása iránti határozat.
7. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

Az évi jelentés, mérleg és az ezekre vonatkozó adatok f. hó 21-től kezdve az intézet helyiségében az üzleti órák alatt megtekinthetők.

URANIA

Debreczen leg nagyobb színházának vezérszékje
RENYHÁZ-TÉR. — TELEFON 12-51.

Szerdán — Csütörtökön
május 19-án és 20-án

ORSZÁGOS MOZINAP május 19-én.

Az összes bevételek a Vörös-Kereszt és Augusztá-alap céljait szolgálják.

A SZIKRA.

Dráma 3 felvonásban.
Óvakodjunk a hosszú kalandtól
Vigjáték.

AMINT AZ APA, UGY A FIA.

Vigjáték.

Rodolfi szomorú históriája.
Humoros.

HÁBORUS HIRADÓ.

Május 19-én este 9 órakor díszelőadás a jótékony cél javára, a következő ur-hölgyek és urak igérték közreműködésüket:

Dr. Petzkó Ernő ur, tanár méltatja a Vörös-Kereszt áldásos működését.
Liszt Nandine urleány, konferál.
Geiger Hilda urleány, dalok, zongorán kíséri: Wendel Hammerstedt János tanár ur.
Fábián Antal ur, vig szavalat.
Nemes István ur, szavalat

és az elsőrangú MOZGOKÉP-MŰSOR.